

Pred koncem prvega in začetkom drugega dejanja

PO OPUSTITVI POSREDOVANJA NA KITAJSKEM

Washington, 3. februarja. — V Washingtonu splošno tolmajšo naznanilo ameriškega zunanjega ministrstva, da so Združene države uradno opustile posredovalne napore med osrednjo kitajsko vlado in kitajskimi komunisti glede državljanske vojne kot logično posledico izjave, ki jo je 18. decembra dal o ameriški politiki na Kitajskem predsednik Truman, in kot posledico odkritostnega poročila, ki ga je 7. januarja o rezultatih svoje misije na Kitajskem dal ameriški zunanji minister Marshall.

Dopisnik «New York Timesa» iz Nankinga je poslal brzojavno vest, da je po mnenju kitajskih dobrih poučenih krogov v Nankingu opustitev zadnjih mirovnih poskusov ameriške vlade napravila konec vsem izjemam po konjanju vojne med Kuomintangom in komunisti v predvidljivi bodočnosti ter napravilo tudi konec upom, da bi ameriško posredovanje moglo imeti za kak smisel.

Iz Sanghaja je dospela vest, da se v južnem Santsungu in severnem Kiangtzuju premikajo silne ter da v komunistične sile ter da je na vidiku spopad. Generalnim čangkašjem je s letalom odpotoval iz Nankinga na inspekcijo kraljev, kjer so bili nedavno boji.

TRUMANOV ODGOVOR NA STALINOV ZELJO

Washington, 3. februarja. — Predsednik Truman je imel v soboto tiskovno konferenco, na kateri so mu zastavili tudi vprašanje v pogledu nedavne Stalinove izjave, v kateri se je moral izreči za postojanje sestanke treh velikih.

Truman je odgovoril, da bi ga veselilo v kateri koli trenutku videti Stalina in britanskega ministrskega predsednika Attlesea, izjavil pa je, da nima nikakega namena, da bi odšel v tujino. Dodal je, da ne pozna nobenega motiva, zaradi katerega bi zdaj postalo potrebno zasedanje treh velikih.

Na vprašanje glede govoru bivšega britanskega ministrskega predsednika Churchillja, v katerem je izjavil, da bi se morali združene države, naj dele odgovornost v palestinskem vprašanju, ni predsednik podal nobenega komentarja, temveč se je omejil na izjavo, da ni imel stikov z Attlesejem glede palestinskega problema.

VS JUTRI O OBOROŽEVANJU

Washington, 2. februarja. — Varnostni svet Združenih narodov je doletel jutrišnjem torku z dan novega zasedanja za preučevanje splošnih pravil in zmanjšanja oboroževanja.

De Gasperi sestavlja novo italijansko vlado

Minister za narodno obrambo Luigi Gasparotti (neodvisen)

RIM, 3. februarja. — Trinajsti in zadnji dan krize je De Gasperi včeraj posetil državnega poglavarja De Nicolò, katerega mu je poročal o zadnjem razvoju položaja ter mu zagotovil, da bo še tekom dopoldneva zaključil tekoča pogajanja z delegacijami strank in da mu bo predložil listo ministrov nove vlade.

Zatem je De Gasperi na Viminu predsedoval zasedanju obeh komisij treh glavnih strank. Na zasedanju so se sporazumeli, da bo sporno ministrstvo za narodno obrambo pripadlo Luigi Gasparottiju.

V uradnem sporočilu o imenovanju novih ministrov niso bila omenjena vojaška ministrstva. Pogajanja italijanske države so predložili odlok, na podlagi katerega so vojno ministrstvo, ministrstvo za narodno obrambo in letalsko ministrstvo združena v eno ministrstvo, ki urejamo naziv ministrstvo za obrambo.

Nova italijanska vlada je sestavljena sledeče: ministri predsednik Alcide De Gasperi (demokristjan); zunanje ministrstvo Carlo Sforza (neodvisen); notranje zadeve Mario Scelba (demok); pravda Fausto Gullo (komunist); finance in zakladno ministrstvo Pietro Carpi (demok); narodna obramba Luigi Gasparotti (neodvisen); javna vzgoja Guido Gonella (demok); javna dela Emilio Sereni (kom); poljedelstvo Antonio Segni (demok); transporti Giacomo Ferrari (kom); pošta in brzojave Luigi Cacioppo (soc); industrija in trgovina

Podpis v Parizu in priprave za Moskvo

Tretja spomenica Francije

WASHINGTON, 3. februarja. — Ameriško zunanje ministrstvo je naročilo svojem veleposlaniku v Moskvi, naj obvesti sovjetsko vlado, da bo tvorilo uradno ameriško delegacijo pri Svetu zunanjih ministrov, ki se bo marša sestal v Moskvi, približno 100 oseb. Ministrstvo je nadalje naznanilo, da se je doslej prijavilo 73 poročevalcev, radijskih komentatorjev, piscev revijskih člankov in fotografov, ki imajo namen prisostvovati konferenci.

V uradni ameriški delegaciji, ki jo bo vodil zunanji minister Marshall, bo 30 do 45 članov iz Združenih držav; ostali bodo ameriški funkcionarji iz Nemčije, Avstrije, Londona in drugod. Zadnje pariske konference se je udeležilo samo 50 do 70 ameriških funkcionarjev. Moskva pa je tako oddaljena, da v kratkem času tja ne morejo potovati potrebni izvedenci za doletena vprašanja, kot je bilo to mogoče na pariski konferenci.

V pogledu udeležbe republikanskega senatorja Vandenbergja na moskovski konferenci piše «Washington Post»: «Če pretehtamo dolžnost senatorja Vandenbergja, da ostane v domovini in izpolni svojo nalogo v senatu, jasno vidimo, da presega ta naloga vsako obveznost, ki bi jo senator utegnil izpolniti, da bi šel v Moskvo. Na senatorja Vandenbergja izvaja močan pritisk, da bi ga prepričali, da je njegova dolžnost, da spremlja novega zunanjega ministra Marshalla. Nedvomno bi bilo za Marshalla koristno, če bi imel s seboj republikanskega voditelja, ki se je v spremstvu bivega zunanjega ministra Byrnesa udeležil mednarodnih sestankov v Parizu in New Yorku; so pa zdaleka močnejši razlogi za to, da naj bi ostal v Ameriki; verjetno je, da bodo končno ti razlogi vplivali na Vandenbergovo odločitev. List dodaja, da bo do prav takrat, ko bi bil Vandenberg v Moskvi, predložil ameriško senatu mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo; kot predsednik senata odbora za odnose s tujino in predsednik senata bo moral Vandenberg zagovarjati odobritev pogodb, ki jih najbolje pozna, ker je sodeloval pri pogajanjih za njih sestavitve.

Francosko zunanje ministrstvo je v soboto sporočilo, da je britanskemu, amerškemu in sovjetskemu veleposlanstvu v Parizu predložilo tretjo francosko spomenico o nemški mirovni pogodbi. Spomenica, ki je tekučino gospodarski dokument, vsebuje podrobne predloge za mednarodno nadzorstvo glavnih nemških industrijskih obratov; ti se predpostavljajo porušitve premoga in glavnih porušitve industrije.

Po uradnem mnenju spomenice ne pomeni oddaljitve od blistvenih političnih načel Francije v pogledu Porurja, po katerih imajo politično

Francosko zunanje ministrstvo je v soboto sporočilo, da je britanskemu, amerškemu in sovjetskemu veleposlanstvu v Parizu predložilo tretjo francosko spomenico o nemški mirovni pogodbi. Spomenica, ki je tekučino gospodarski dokument, vsebuje podrobne predloge za mednarodno nadzorstvo glavnih nemških industrijskih obratov; ti se predpostavljajo porušitve premoga in glavnih porušitve industrije.

Po uradnem mnenju spomenice ne pomeni oddaljitve od blistvenih političnih načel Francije v pogledu Porurja, po katerih imajo politično

SOVJETI LOČENO

London, 3. februarja. — Ameriški general Draper, načelnik gospodarskega oddelka ameriške vojske, je v Nemčiji, je izjavil, da bo zaradi sovjetske odločitve najbrže praktično nemogoče dobiti skupno poročilo štirih velikih glede gospodarskega položaja v Nemčiji. Sovjeti so se namreč odločili, da bi pridrli pravico, da predlože Svetu zunanjih ministrov, ko se bo sestal v Moskvi ločeno poročilo o demontiranju nemških tovarni, katere naj bi prenesli o sovjetsko področje.

DELO KOMISIJE ZA PREISKAVO V GREČI

Atene, 3. februarja. — Komisija Združenih narodov za preiskavo obtožb glede umoravanja tujih držav v grško gverilsko vojno je v soboto dopoldne na tajnem zasedanju soglasno sprejela sklep, da ostane nekaj časa v Atenah, kjer bo postopoma izvajanje Grčije, Jugoslavije, Bolgarije in Albanije, s prihodom albanskih delegatov v Atene bo komisija lahko prišla s delom. Pričakuje, da bo Grčija danes predložila svojo zadevo.

Grška vlada je poslala v soboto preiskovalni komisiji protestno noto proti ravnanju naletniške jugoslovanske delegacije Josipa Djordje, in sicer zaradi graje, ki jo je ta med tiskovno konferenco na jugoslovanskem veleposlanstvu v Atenah izrekel proti sedanjim grški vladi. Grška nota pravi, da Djordjeva izjave eniso v skladu s pravili diplomatskega postopka.

Med tiskovno konferenco — poročila agencija «Reuters» — so razdeljevali brošuro pod naslovom «Resnica o monarhistični fašistični Grčiji», ki ga je izdala jugoslovansko zunanje ministrstvo. Djordje je med drugim izjavil, da misli o mislije zahtevati, naj izvede spopolnjenje in notranjino preiskavo o notranjih razmerah v Grčiji.

„VANGUARD“ ODPLULA V JUŽNO AFRIKO

Portsmouth, 3. februarja. — Vojna ladja «Vanguard», na katere krovu je britanska kraljeva družina, je v soboto zjutraj iz Portsmoutha odplula v Južno Afriko. Skozi Rokavski preliv jo je spremljalo 5 rušilcev, nato pa je priplula naproti britanska «Home Fleet», ki bo na potovanju spremljala kraljevo ladjo.

Francoska vojna ladja «Richelieu» jo spremlja «Vanguard» kakih 40 milj od izhodne luke in ji oddala topousko salvo v čast britanske kraljevske družine.

OBSODBA V VARŠAVI

Varšava, 3. februarja. — Po poročilu agencije «TASS» je varšavska radika postaja javila, da je bila pred vojaškim sodiščem v Poznanju razprava zaradi umora srednjeevropskega dijakana Stachowicza. Člana organizacije «Zwazek Walky Młodczych», Ubilga je skupina djakov leta šole, domnevni člani neke tajne terotistične organizacije.

Kot poročila «TASS», je vojaško okrožno sodišče obsodilo dva izvršitelja in organizatorja zločina na smrtno kazen, četrtga obtoženca, ki je vodil tajne dijaške organizacije, pa na doživetno ječo.

V zvezi z umorom Stachowicza so dijaki in tektor univerze v Poznanju objavili poziv, v katerem obsojajo zločinsko delovanje tajnih organizacij.

Poziv senatorja Bridgesa Marshall naj bo odločen

„Na Poljskem, v Jugoslaviji, Bolgariji in Romuniji terorizirajo in likvidirajo nasprotnike obstoječih kvizlinških režimov“

WASHINGTON, 3. februarja. — V Washingtonu so v petek objavili posebno izjavo ameriškega senatorja Bridgesa, ki spada med voditelje ameriške republikanske stranke. Senator Bridges je v izjavi obrazložil svoje poglede na sovetoameriško politiko. Najprej hvali delo dosedanjega zunanjega ministra Byrnesa, nato pa priporoča, naj novi zunanji minister Marshall nadaljuje odločno politiko svojega prednika.

Bridges pravi med drugim: «Vsekda, da je Byrnes po vojnih letih podedoval zaostanek godijo poruševanja in politične zmede. V začetku je imela naša država med narodi tega sveta ogromno zalogo moralnega ugleda.

«To neprecenljivo rezervo po smo zapravili, ko smo Sovjetski zvezi dovolili, da si je nagrabila ozemlja svojih sosedov ter 100 milijonov ljudi z znanim močnim orožjem, to je s «kvislingi», z nasiljem nad volivci in skrajnim terorizmom, vsilila svoje nadzorstvo.

«Na srečo imamo še možnost, da vrnemo ljudem zaupanje v ameriško vodstvo. Delo za vrnitav tega zaupanja je dobro pričel minister Byrnes. General Marshall ga lahko udeinkovito nadaljuje; mislim, da ga bo tudi nadaljeval.

«Ne pozabimo, da so naši predstavniki preklopih vodo pot, ponizujočo pot, preden so se konoc konoc je dokopali do politike tako imenovane »spolprežljivosti in odločnosti. V tej zvezi pa je še vedno več polprežljivosti kakor odločnosti.

«Ta pot je pomenila katastrofo za tako junake naroda, kakor so Poljaki in Kitajci, kakor tudi za osvobodene narode, ki so v svojem trpljenju med zasedbo sanjali o novi demokratični zarji.

«Če je Byrnesova politika žela odobravanje, potem to pomeni, da se je Amerika odločila za novo pot, ki vodi naprej od tam, kjer se je Byrnes ustavil, in ne nazaj, kjer je prišlo!

«Zase ne zahtevamo ničesar drugega kot udeležbo svobode in pravice v svetovnih zadevah. Zato pa si tudi lahko privoščimo odločno politiko; zato tudi upravičeno lahko zahtevamo da druge narode

«Pet manj važnih mirovnih pogodb ni položaja prav nič spreminilo. Te pogodbe so v resnici čisto enostavno potrdile Sovjetsko zvezo v njeni nadoblasti nad skoraj polovico Evrope. Kar zadeva Italijo, pa pretrane reparacije, ki jih je tesnila Moskva, slabijo možnost, da bi obdržali Italijo na demokratični strani zelezne zavese.

«V Potsdamu so se vsi obvezali, da je treba ustaviti gospodarsko enotnost Nemčije. Zaradi namerne moskovske strategije nesodelovanja pa je Nemčija padla na stopnjo grenčice bede, ki v veliki meri ograža zdravje vse Evrope.

«Pa tudi na drugi strani zemlje pozorišče ni mnogo boljše. Mandžirijo so tako oplenili in pohabili, da bo to za več rodov zavleklo razvoj Kitajske. Tista velešila, ki je stala ob strani, ko je Kitajska bojevala boj za življenje, vse do tistega tedna, ko je bila Japonska poražena, zdaj nadzira kitajska pristanišča, železnice in mesta.

«Kitajska je morala na ameriški pritisk opustiti ogromen del svoje zemlje in suverenosti. V povračilo za to pa je Moskva izrecno obljubila pomoč in podporo kitajski narodni vladi in njenim armadam za uspostavitve njene nadzorstva in oblasti nad Mandžurijo ter ostalimi deli države.

«Zato Amerika ne more biti brezbržna ob dejstvu, da je Sovjetska zveza prelomila svoje obljube in ravna s Kitajsko kakor s karkoli zavojevano državo in ne kot z zavojeno državo. Na Kitajskem se nam tudi pri ločnosti, ki je obenem za nas tudi dolžnost! Zastaviti moramo svojo pomoč državi, ki je pravkar sprejela demokratično ustavo in ki si junško prizadeva, da bi našla pot do ljudske vlade. Ne moremo dovoliti, da bi Kitajska prišla pod sovjetsko vplivno območje. Svoboda, suverenost in neodvisna Kitajska je življensko važna za bodoči mir v vseh delih sveta.

«Komunistična peta kolona na

Opozicija napada palestinsko politiko britanske vlade

Priprave za izselitev 2000 družin

LONDON, 3. februarja. — V petek je bila v britanski spodnji zbornici debata o Palestini, ki se je razvila v enega izmed najhujših napadov na zunanjo politiko britanske vlade. Kot je bilo pričakovati, so poslanci dali duska nestrpnosti zaradi zavlačevanja ureditve palestinskega vprašanja, istolašno pa so izrazili razburjenost zaradi terorističnih atentatov na angleško upravo. Britanski minister za kolonije Creech Jones ni imel časa, da bi dokončal obrambo proti raznim obtožbam opozicije in določenih laburističnih poslancev, marvč je utegnul obrazložiti le nekatere bistvene točke.

Churchill je napadel politiko vlade, ki hoče za vsako ceno obdržati Palestino. Za njim je Stanley Grajal način, kako vlada obravnava celotno palestinsko vprašanje. Creech Jones, ki je govoril za njima, je pojasnil, da nima namena razpravljati o dolgoročni politiki, ker so se vedno v teku (v Londonu) pogajanja s prizadetimi stranikami, ki imajo namen, da polijejo eslite. Creech Jones je nato zavrnil izjavo, da bi nadzorovali, ki ga izvajajo v Londonu, evralo palestinsko upravo pri reševanju vprašanja terorizma. General Cunningham ima pooblastila za obrnitev javne varnosti in reda, za zatiranje uporov, nemirov in ne redov ter za zagotovitev življensko važnih potrebščin. Pri tem mu pomaga policija in vojska; dobi je navodila, naj nastopa proti kršiteljem zakonov. Vsaki komisar

uživa vso podporo britanske vlade. Minister Jones je dejal, da ni nobenega razloga za domnevo, da oblasti ne bi izvale svojih dolžnosti. Zavrnili je trditve, da bi se London vmešaval v te stvari in da je prišlo do idejnega spora o palestinski politiki. Med civilnimi in vojaškimi oblastmi je vladalo popolno skladje, kar je najvažnejše, ker bi bilo usodno, če bi vse prebivalstvo padlo v roke teroristom. Minister je dodal, da igra orodje sicer določeno vlogo, dokler pa ne bo prišlo do sodelovanja in dobre volje vsega prebivalstva, terorizma ne bo mogoče izkoreniniti.

V Palestini izvajajo zadnje priprave za evakuacijo 2000 britanskih rodbin, ki se bo začela jutri. Čim bo stopil v veljavo vladni ukaz za zapustitev Palestine, bodo z letali, ki jih je stavila na razpolago družba «Transworld Airlines», začeli s prevažanjem izselencev v okrovalna pristanišča. Civilni in vojaški funkcionarji so objavili, da bodo predvsem poskrbeli za to, da se bodo rodbine lahko preselile brez neprijetnosti. Iz Ammana (poletna prestolnica Transjordanije) poročajo, da je transjordanjski kralj Abdulah poudaril gostoljubje znanim in rodbinam britanskih podanikov, ki bodo morali zapustiti Palestino. Nekateri vladni funkcionarji v Palestini so se predhodno informirali o možnosti preselitve rodbin v Transjordanijo, kamor je lahko priti iz palestinskih mest.

Poročevalce ameriškega zunanje ministrstva je v soboto izjavil, da vlada Združenih držav nima za potrebno, da bi se Palestine evakuirala 1900 c nerisih državljanov.

V soboto zvečer je bil v Jeruzalemu izredni sestanek izvršnega odbora Židovske agencije, na katerem so razpravljali o položaju. Pred tem je bila v britanskem glavnem stanu važna tajna seja, ki je trajala 45 minut in na kateri so sodelovali višji letalski častniki in palestinska policija. Vrhovni po veljnik britanskih čet v Palestini general sir Evelyn Barker je v soboto zvečer iz Jeruzalema odpotoval v Haifo.

V vojašnici v Alencyju ob česti Jeruzalem-Bethlehem so v soboto

1. uživati pravico svobode, ki obsega osebno svobodo, svobodo misli, svobodo zbiranja in združevanja, kakor tudi pravico dostopa do Združenih narodov, ne da bi se bilo treba dotle osebi bati, da je bodo zavrnili.

2. uživati pravico enakosti, brez razlike glede na narodnost, spol, jezik, državno pripadnost, vero ali politično prepričanje.

3. uživati pravico do dela, do vzgoje in do zdravstvenega oskrbovanja, kakor tudi pravico sodelovati pri vladanju in pravico do lastnine, ki pa se mora okirati na javno korist.

Predloženi osnutek mednarodnega zakona o človeških pravicah naj bi stopil v veljavo 12 mesecev potem, ko bi ga sprejela glavna skupščina Združenih narodov.

INDIJSKI OSNUTEK MEDNARODNEGA ZAKONA O ČLOVEŠKIH PRAVICAH

Lake Success, 3. februarja. — Indijska predstavnica Hansa Mehta je predložila Komisiji Združenih narodov za človekanske pravice indijski osnutek mednarodnega zakona o človeških pravicah, ki obsega tri glavne točke. Indijski osnutek zakona navaja, da mora biti vsako človeško bitje upravičeno:

REPUBLIKANEC GARCIA SESTAVLJA NOVO ŠPANSKO VLADO V IZGNANSTVU

PARIZ, 3. februarja. — Bivši ministrski predsednik španske republikanske vlade v izgnanstvu Dr. José Giral, ki je pred enim tednom izstopil iz vlade socialističnih in sindikalnih ministrov, je «predsedniku republike» Martinu Barriu v soboto izjavil, da ne more prevzeti naloge za sestavo nove begunske vlade. Barrio je nato po posvetovanju s tajnimi zastopniki znotraj Španije pozval Augusta Garcia, da sestavi novo vlado; Garcia je naloge sprejel ter izjavil, da bo skušal dobiti pri sestavi nove vlade tudi Giralovo podporo.

August Garcia je bivši španski ministrski predsednik iz l. 1936 in finančni minister bivše Giralove republikanske vlade. Zastopa levčarsko republikansko skupino. Predvideva, da bo poleg Giralja pozval tudi ministrskega predsednika Manuel Portela, naj vstopi v njegovo vlado. Garcia uživa naklonjenost socialistov, ki so odločno proti Giralu. Giral ni hotel sprejeti mandata za sestavo nove vlade, ker se ne čuti v stanju, da bi sestavi vlado na široki podlagi, da bi lahko zadovoljil tiste, ki žele, da bi bil v španski begunski vladi zastopnik tudi protifrancoski monarhisti in protifrancoski elementi španske vojske.

«Predsednik republike» Barrio, ki je vzpostavil prijateljske odnose tudi z novimi španskimi opozicionalci med katerimi so socialisti (vodita jih dr. Juan Negrin in Indalecio Prieto), je izjavil, da se bo morala nova španska vlada držati dveh načel: 1. da bo sestavljena na čim širši osnovi in da se bo zlasti oskrbala na razpoloženje proti Francu v sami Španiji; 2. da bo sprejela načrt za rušenje Francovega režima, vzdrževanje miru v Španiji in obenem španske republike.

Iz Pariza poročajo, da narasla število španskih civilnih beguncev in ubežnikov španske vojske, ki beže v Francijo. Večina civilistov se pritožuje nad poslabšanjem go. pretekle jesen 140.000 mož.

AFL IN CIO PONOVI POIZKUS ZA ZDRUŽITEV

Miami (Florida), 3. februarja. — Izvršni odbor ameriške delavske zveze (AFL) je pooblastil predsednika Williama Greena, da stopi v stik s predsednikom združenja industrijskih organizacij (CIO) Philom Murrayem in naj mu stavi predlog, da bi se obe organizaciji združili v boju proti »neprijemni zakonodaji».

Ce bi se ob delavski organizaciji združili, bi njihova zveza stela več kakor 13 milijonov članov.

John Lewis, ustanovitelj organizacije CIO, ki je zdaj podpredsednik organizacije AFL, naj bi bil eden izmed petih posredovalcev glede predložene zveze.

Obe ameriški delavski organizaciji sta se ločili l. 1936. Zadnji poskus za medsebojno združitve obeh organizacij so propadli l. 1939.

